

Péče o ohrožené děti se má sjednotit, pomůže Národní akční plán

Systém péče o ohrožené děti musí být **průhledný a funkční** tak, aby dítě v krizi mělo **perspektivu a zbytečně se nedostávalo do institucí**, tj. například do kojeneckých ústavů, dětských domovů nebo diagnostických ústavů. Shodla se na tom **meziresortní koordinační skupina** k transformaci systému péče o ohrožené děti, která nedávno jednala na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV). Pracovní tým, v kterém jsou kromě expertů z MPSV i odborníci z ministerstev vnitra, pro místní rozvoj, školství, mládeže a tělovýchovy, spravedlnosti, zdravotnictví, zahraničních věcí a ministra pro lidská práva a národnostní menšiny, debatoval také o **plánované analýze systému**. Realizovat se má v rámci **Národního akčního plánu k transformaci a sjednocení péče o ohrožené děti na období 2009 – 2011** (dále jen „NAP“ - <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7440/NAP.pdf>).

NAP letos v červenci schválila **vláda**. Definuje **klíčové aktivity** nutné pro zvýšení kvality práce s ohroženými dětmi a rodinami. **Transformace má čtyři základní cíle**:

- snížit počet dětí dlouhodobě umístěných ve všech typech ústavní péče,
- zvýšit životní šance dětí, podporovat rozvoj osobnosti dítěte, jeho nadání a rozumové i fyzické schopnosti v co nejširším objemu a zachovávat životní úroveň nezbytnou pro jeho tělesný, duševní, duchovní, mravní a sociální vývoj.
- zvýšit kvalitu práce a dostupnost služeb pro ohrožené děti a rodiny,
- sjednotit postup pracovníků při řešení konkrétní situace ohrožení dítěte.

Proto, aby **systém péče o ohrožené děti** vyhovoval požadavkům nejlepšího zájmu dítěte, je třeba **změnit ho v následujících oblastech**:

1. Síť
2. Kvalita
3. Řízení
4. Financování
5. Legislativa

Změny se týkají **všech složek systému - vertikálně** (od úrovně pracovníků v terénu, obcí, až po ústřední orgány státní správy a nestátní organizace s celostátní působností) i **horizontálně** (tj. napříč resorty, které se podílejí na práci s ohroženými dětmi a rodinami, napříč subjekty státní správy, samosprávy a nestátního sektoru). **Vše** přitom musí probíhat **současně a koordinovaně**.

Koordinátorem meziresortní skupiny je MPSV. **Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka** se aktivně, jako **předseda** pracovního týmu, zúčastnil jednání 14. října 2009. Ke změně systému péče o ohrožené děti **říká**: *„Transformace je dlouhodobý proces, do kterého se musí aktivně zapojit všechny složky, aby výsledek pomohl těm, kteří si sami pomoci neumí. Je na nás, abychom jim usnadnili život a jsem rád, že hledat řešení budou kromě státních organizací také zástupci Asociace krajů ČR a Svazu měst a obcí ČR. Zapojovat*

chceme i další odborníky tak, aby konsensus vycházel z potřeb skutečného života a praktických zkušeností.“

Výchozím předpokladem transformace je **komplexní analýza systému**. Ta dosud v České republice chybí a bude proto **první fází realizace NAP**. Analyzovat se budou tři oblasti:

- postup ohroženého dítěte napříč systémem (resorty),
- regionální (krajské) sítě služeb pro ohrožené děti a rodiny,
- řídicí, metodické a kontrolní funkce státní správy.

V současné době **se připravuje zadávací dokumentace** na provedení analýzy tak, aby veřejná zakázka mohla být vypsána ještě na podzim letošního roku.

Z praxe je zřejmé, že **systém péče o ohrožené děti není v České republice jednotný**. Zejména **specializované odborné služby** (např. dětská psychiatrie), ale i běžné terénní služby (např. poradenství, doprovázení aj.) **nejsou v některých regionech dostupné**. Stejně tak **nejsou pevně stanoveny standardy** kvality práce s ohroženými dětmi. I ty by měly v rámci NAP vzniknout, měly by mít nadresortní charakter a hlavní cíl: pomáhat ohroženým dětem a rodinám. Definovat budou **základní parametry práce s klientem a jeho rodinou, etický rozměr práce, typologie služeb a jejich síťování**. Standardy rovněž budou jasně stanovovat požadavky na kvalifikaci pracovníků, řízení a financování práce s ohroženými dětmi.

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností
a tisková mluvčí